

konjski želodec ali čreva, ako se je napojil konj po krmljenju. Razumi se, da tako naglo iztrebljen oves ni dal živali nobenega dobička, pač pa gospodarju škodo na potratu zrnja.

Tega pa marsikateri konjar ne verjame ter napaja konje po krmljenju, češ, da je videti žival bolj sito in pa da na krmo raje pije. Nič ne pomaga takim ljudem ugovarjati, tudi če se jim pokaže zrnje v blatu še neprebavljeno; saj vemo, kakšna je tudi pri nas dandanes — družina.

Kmetijske raznoterosti.

Prodaja živine po živi teži. Bavarska vlada je odredila, da naj se živina kolikor moč prodaja po živi teži. Da bi to omogočila, je obljubila vsem manj premožnim občinam podporo, da si postavijo živinske ali mestne tehtnice. Dalje je ukazala, da imata biti v vsakem kraju, kjer imajo semnje za živino, vsaj po dve tehtnici za tehtanje živine. Vsaka žival, ki se prižene na semenj, se takoj stehta in lastnik dobi certifikat (potrdilo), ki se na žival pritrudi, tako da vsak kupec na prvi pogled vidi, koliko ima žival teže; račun je seveda potem enostaven. Za tehtanje se plača 10 beličev, tako da se tehtanje prav dobro izplača. Pri kupovanju se potem za 1 q (100 kg) žive teže razne živine pogaja, n. pr. drugače za 1 q pitane, drugače za 1 q plemene ali vozne živine. Bavarsko naredbo bi imeli vsepovsodi posnemati. Pač ni treba šele dokazati, kako negotovo in goljužno je dosedanje prodajanje „na oko“, ali po samem tipanju in sodbi mesarja ali trgovca. Jedna stranka je tu zmeraj v škodi, in da to ni zlepa mesar ali trgovec, ampak kmet, to vemo le predobro. In če bi se slučajno enkrat ponesrečilo mesarju, da bi se zmotil, si drugokrat škodo nadomesti. Žito pač zna kmet prodajati po meri ali vagi in v sanjah mu ne pride na misel, tudi eno samo vrečo žita prodati na oko brez tehtanja in mere. In vendar je živina mnogo dražja nego vreča krompirja. Zato bi bilo v našo korist, ako bi se naši odločilni kmetijski krogi postavili zato, da se tudi pri nas zakonito uvede navada, živino prodajati edino le po teži. — Da se občinska tehtnica da porabiti tudi v druge namene, ni treba posebej omenjati.

Nova nevarnost proti kmetijstvu v zahodni Evropi. Evropska stavbena tehnika hoče se lotiti novega ogromnega dela, sezidati namreč železnico, ki bi zvezala vsa glavna mesta Evrope z Indijo. Prvi korak je že storjen s stavbo anatolske železnice, katero zida nemški kapital in ki veže Carigrad, Smirno in Konijo. Iz Konije pojde železnica ob obrežju Tigrisa do Djarbekira. Tu bo šla čez zelo rodovitne kraje Mezopotamije in Babilonije. Tako razširjena anatolska železnica bode napravila pristopne bogate premogove rudnike v srednji Aziji, petrolejeve vire v Mali Aziji in sploh zelo rodovitno Malo Azijo. Mala Azija čaka obdelovanja, kakor Sibirija, ali ona je rodovitnejša in evropejskemu kmetovalcu nevarnejša, nego cela Sibirija. Po stavbi anatolske železnice bode postala Mala Azija za Evropo druga severna Amerika, a bode nevarnejša, ker Arabcem ob Tigrisu okoli Basare obrodi vsejana pšenica stoteri sad in dve tretjini pridelane pšenice dajejo živini, ker je nimajo kam spraviti in prodati. Samo vprašanje časa je, kedaj pošlje nemški kapital svoje naseljence in svoje železne pluge v te rodovitne kraje, ki so večji, nego cela Avstrija in Nemčija vkup. Danes velja v Angori meterski cent pšenice v našem denarju samo 1 gld. 80 kr. In ta pšenica bode veljala po sezidanju anatolske železnice v Trstu 3 gld. 50 kr. Črni in nevarni so oblaki, ki prete našim kmetovalcem!

Poučni in zabavni del.

Misel na večnost.

Hrvatski spisal Janko Leskovar.

I.

V vasi Druškovcu je živel učitelj Juro Martič.

Ljudje so mislili, da je bolan, pravo za pravo sam tega ni čutil, ali vendar se ni počutil kot nekdanj poprej. Zdaj so se mu jako pojavile modre žile, ki so se fino razmrežile okrog očij, pa se raztegnile preko senc in visokega čela. A tudi ustnice so mu nekako povenele, in postale suhe in tanke in blede; no vendar kašlja še ne, in svojo službo izvršuje vedno točno. Še več, šolski nadzornik, „velečastiti gospod“, je ž njim povsem zadovoljen.

A vendar ni bil pravi učitelj.

Deci je bil sicer dober, no, često ga je spopadla neka melanholija, kateri ni vedel vzroka, niti imena, a te melanholije se ni mogel otresti mej vsem poučevanjem. Ako bi smel, — najbolje bi to bilo, — tedaj poslati deco domov, — no to ne gre. V takem stanju ni znal vzdrževati miru v šoli, bil je nestrpljiv, razdražljiv, pa je nazval tega in onega učenca z oslom, tepcem, — ali ga pograbil za uho in za lase.

Ko ga je ta srd minula, mu je bilo žal in odločil se je, nikdar več; no, skoro je padel zopet v isti pogrešek.

To se je dogajalo pri njem baje vsled prevelikega napora.

Bil je sam v šoli s poludnevnim poukom, pa je vsled tega moral poučevati še nekoliko ur več — a po zimi mu dneva niti dosti ni bilo. Zato pa je vendar še vedno našel časa in prilike, da se tudi odpočije; ali njemu nekaj ni dalo oddahniti, nekaj ga je vedno gnalo, da razmišlja, — razmišlja brez prenehanja, dokler ga slednjič ni zbolela glava. Tedaj so mu začeli živci na trepalnicah trepetati, žile na sencih trepetati, in izmučen do smrti se je vrgel na posteljo. Njegov sluga Daša ga je tedaj navadno prosil, naj vstane, naj se sleče, da mu pripravi posteljo, — on je to čul, ali se dolgo, dolgo ni premaknil, niti besede ni izpregovoril, dasi je sam želel sna.

Neizmerno si je želel nočij, ker so mu donašale sanje, a sanjam je podajal drug pomen, nego li ga je učil nekoč njegov učitelj pedagogije v učiteljski šoli. Kolikor se je spominjal, imajo že od detinstva njegove neki pomen; no, on se je še dolgo držal teorije, katere se je učil na pripravnici . . .

Ali pred štirimi leti se je dogodil preobrat, in Martič se je razdružil z naukom Herbartovcev. Nekega večera je legel kot navadno in zaspal. Jeli v istini spal, tega ni vedel nikdar povedati; zdelo se mu je, da je buden. Noč je temna; opazi očeta, ki se vrača domov s svetilko v roki. Pride do potoka, ki je narasel vsled